

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка

Факультет _ Педагогіки, психології та мистецтв

Кафедра __ Мистецької освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

« ____ » _____ 20 ____ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія мистецтва

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: ____ перший

Галузь знань: ____ 02 Культура і мистецтво

(шифр, назва галузі)

Спеціальність: ____ 024 Хореографія

(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма ____ Хореографія ____

(назва)

Форма навчання ____ денна _

(денна, заочна,)

2023 ____ – 2024 ____ навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни _____ Історія мистецтва

(назва навчальної дисципліни)

розроблена на основі освітньо-професійної програми
Хореографія _____

(назва ОПП)

навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня
бакалавр за спеціальністю 024 Хореографія _____
(шифр і назва спеціальності)

Розробники: кандидат педагогічних наук, доцент Лавриненко Світлана
Олександрівна _____

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри
Мистецької освіти

Протокол від «_____» _____ 20__ року № _____

Завідувач кафедри _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Робоча програма навчальної дисципліни Історія Мистецтва для студентів
спеціальності Хореографія за першим рівнем вищої освіти. – ЦДПУ імені В.
Винниченка, 2023. – 11 с.

О ЦДПУ імені В. Винниченка, 2023 __ рік

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 2–	Галузь знань 02 Культура та мистецтво (шифр і назва)	Нормативна	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання _____ (назва)	Спеціальність: 024 Хореографія (шифр і назва)	Рік підготовки	
		1-й	1-й
Семестр			
1-й		1-й	
Загальна кількість годин – 90	Освітня програма: Хореографія (шифр і назва)	Лекції	
		10 год.	год.
Практичні, семінарські			
8 год.		год.	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента –2	Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)	Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		42 год.	год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
		Вид контролю:	
		залік	залік

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Предметом «Історія мистецтва» є вивчення найбільш визначних пам'яток світового та вітчизняного мистецтва.

Метою навчальної дисципліни «Історія мистецтва» є духовнопрактичне освоєння художньо-естетичних досягнень вітчизняного та світового мистецтва. Курс покликаний сприяти збагаченню духовного світу студента, вихованню вміння бачити й розуміти твори мистецтва, сприймати художню культуру як невід'ємну частину загального розвитку і становлення компетентності сучасного фахівця.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі *компетентності*:

загальні	фахові
ЗК02. Здатність зберігати та	СК01. Усвідомлення ролі культури і

примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин. СК02. Здатність аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку мистецтв, стильові особливості, види і жанри, основні принципи координації історико-стильових періодів світової художньої культури СК09. Здатність збирати, обробляти, аналізувати, синтезувати та інтерпретувати художню інформацію з метою створення хореографічної композиції.
--	--

1.3. Очікувані програмні результати навчання:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти зможуть:

- ПР06. Розуміти роль культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин.
- ПР07. Знати і розуміти історію мистецтв на рівні, необхідному для застосування виражально-зображальних засобів відповідно до стилю, виду, жанру хореографічного проекту.
- ПР08. Розуміти хореографію як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати види, напрями, стилі хореографії.
- ПР09. Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійнокатегоріальним апаратом.
- ПР10. Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1.

Тема 1. Історія мистецтва як наука і навчальна дисципліна

Поняття мистецтва. Мистецтво як суспільно-культурний феномен. Функції мистецтва. Історія становлення мистецтва як науки. Предмет, об'єкт мета та завдання курсу. Основні поняття. Структура курсу. Рекомендована література.

Тема 2. Періодизація й основні характеристики первісного мистецтва

Загальна характеристика первісної епохи та її періодизація. Характеристика первісних форм релігійних вірувань, їх специфіка, особливості та роль в формуванні архаїчного мистецтва. Первісне мистецтво, його синкретичний характер, перші здобутки. Первісні рельєфи

Скульптура (різьба по каменю і кістки). Гравіювання на камені і кістки. Наскальний живопис. Мегалітичних архітектура. Типи мегалітичних споруд.

Тема 3. Мистецтво давніх цивілізацій Сходу

Мистецтво давніх цивілізацій Сходу: загальна характеристика. Розвиток образотворчого мистецтва (архітектура, скульптура, живопис) у давньоєгипетській культурі. Виконавські види мистецтва (музика й театр) у давньоєгипетській культурі. Розвиток образотворчого мистецтва (архітектура, скульптура, живопис) у давньоіндійській культурі. Виконавські види мистецтва (музика й театр) у давньоіндійській культурі. Розвиток образотворчого мистецтва (архітектура, скульптура, живопис) у культурі Месопотамії. Виконавські види мистецтва (музика й театр) у культурі Месопотамії. Розвиток образотворчого мистецтва (архітектура, скульптура, живопис) у давньо китайської культурі. Виконавські види мистецтва (музика й театр) у давньо китайської культурі.

Розділ 2.

Тема 4. Мистецтво Античності

Періодизація й соціально-економічні фактори розвитку мистецтва Античності. Вплив міфології на розвиток мистецтва Давньої Греції. Театр Давньої Греції. Література Давньої Греції. Архітектура, скульптура й живопис Давньої Греції. Вплив міфології на розвиток мистецтва Давнього Риму. Театр Давнього Риму. Література Давнього Риму. Архітектура, скульптура й живопис Давнього Риму.

Тема 5. Історія мистецтва Візантії

Характеристика дохристиянського мистецтва. Особливості давньохристиянського мистецтва. Християнське зодчество. Візантійська ікона.

Тема 6. Мистецтво середньовічної Європи

Мистецтво Київської Русі. Романський стиль у мистецтві Середніх століть. Готичний стиль у мистецтві Середніх століть. Театральні практики середньовічної Європи. Карнавальна культура Середньовіччя. Куртуазна література Середньовічної Європи. Книгодрукування та шрифти.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	СРС		л	п	лаб.	інд.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1/Модуль 1. Назва												
Тема 1. Історія мистецтва як наука і навчальна дисципліна	7	2				2						
Тема 2. Періодизація й основні характеристики первісного мистецтва	7		1			4						
Тема 3. Мистецтво давніх цивілізацій Сходу	7	2	1			6						
Разом за Розділом 1	21	4	2			12						
Розділ 2/Модуль 2. Назва												
Тема 1. Мистецтво Античності	7	2	2			4						
Тема 2. Історія мистецтва Візантії	7	2	2			4						
Тема 3. Мистецтво середньовічної Європи	7	2	2			4						
Разом за Розділом 2	21	10	6			12						
Усього годин	42	10	8			24						
ІНДЗ												
ІНДЗ			-	-		-			-	-	-	
Усього годин												

4. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Теми лекційних занять

4.1.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-------	------------	-----------------

1	Тема 1. Історія мистецтва як наука і навчальна дисципліна	2
2	Тема 2. Періодизація й основні характеристики первісного мистецтва	0
3	Тема 3. Мистецтво давніх цивілізацій Сходу	2
4	Тема 4. Мистецтво Античності	2
5	Тема 5. Історія мистецтва Візантії	2
6	Тема 6. Мистецтво середньовічної Європи	2
	Разом	10

4.2. Теми семінарських (практичних) занять

4.2.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Історія мистецтва як наука і навчальна дисципліна	0
2	Тема 2. Періодизація й основні характеристики первісного мистецтва	1
3	Тема 3. Мистецтво давніх цивілізацій Сходу	1
4	Тема 4. Мистецтво Античності	2
5	Тема 5. Історія мистецтва Візантії	2
6	Тема 6. Мистецтво середньовічної Європи	2
	Разом	8

4

4.4. Завдання для самостійної роботи

4.4.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Історія мистецтва як наука і навчальна дисципліна	7
2	Тема 2. Періодизація й основні характеристики первісного мистецтва	7
3	Тема 3. Мистецтво давніх цивілізацій Сходу	7
4	Тема 4. Мистецтво Античності	7
5	Тема 5. Історія мистецтва Візантії	7
6	Тема 6. Мистецтво середньовічної Європи	7
	Разом	42

4.6. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни «Історія Мистецтва» передбачено комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяє розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця, з урахуванням індивідуальних особливостей учасників освітнього процесу.

З метою формування професійних компетентностей широко впроваджуються інноваційні методи навчання. Це – комп'ютерна підтримка освітнього процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань, кейс-метод, проєктний метод тощо).

За джерелами знань на заняттях використовуються словесні (розповідь, бесіда, лекція) та практичні методи.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються проблемно-інформаційний, проєктно-пошуковий, дослідницький методи.

Із метою забезпечення максимального засвоєння студентами матеріалу курсу використовуються наступні методи навчання:

1) Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція);
- наочні (презентація, демонстрування);
- практичні методи (вправи; практичні завдання).

2) Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- метод проблемного викладу матеріалу;
- моделювання життєвих ситуацій;
- мозковий штурм;
- метод опори на життєвий досвід;
- навчальної дискусії.

3) Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- усного контролю;
- письмового контролю;
- самоконтролю та взаємоконтролю;
- рецензування відповідей.

4.7. Засоби діагностики результатів навчання здобувачів освіти.

Порядок та критерії виставлення балів

Контрольні заходи здійснюються з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, системності, всебічності.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- екзамен;

- стандартизовані тести;
- наскрізні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- розрахункові роботи;
- завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах тощо;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Використовуються такі методи контролю (усний, письмовий), які мають сприяти підвищенню мотивації студентів до навчально-пізнавальної діяльності.

Поточний контроль. *Завданням поточного контролю* є перевірка розуміння та засвоєння певної частини учбового матеріалу, рівня сформованості навичок, умінь самостійно опрацьовувати навчальний матеріал, здатності осмислити зміст теми.

Об'єктами поточного контролю знань студента є систематичність та активність роботи на заняттях; виконання завдань для самостійної роботи. Оцінюванню можуть підлягати: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних/семінарських заняттях; активність при обговоренні питань практичного/семінарського/лабораторного заняття; результати тестування тощо.

У разі невиконання завдань поточного контролю студент має право скласти їх індивідуально до останнього практичного заняття за дозволом завідувача кафедри. Порядок такого контролю регламентований викладачем.

Підсумковий контроль. *Завданням підсумкового контролю* є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, умінь сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

4.8. Перелік програмових питань для самоконтролю:

1. Проблемі походження мистецтва
2. Культурологічні теорії походження мистецтва.
3. Погляди на мистецтво в філософії давньої Греції.
4. Ворота Іштар в Вавилоне та особливості архітектури Месопотамії.
5. Міфологія Давнього Єгипту, втілення її образів у давньоєгипетському мистецтві.
6. Портретна скульптура давнього Єгипту.
7. Архітектурний комплекс храмів у Карнаці.
8. Мистецтво рельєфу у Ніневії (палац Ашшурбанапала)
9. Естетичний ідеал Давньої Греції та його втілення у мистецтві
10. Мистецтво в Афінах у час правління Перикла.
11. Мистецтво епохи еллінізму. Скульптура.
12. Римський скульптурний портрет.
13. Цивільна архітектура Рима та її особливості.
14. Вплив Греції на римську культуру.
15. Особливості мистецтва Давнього Риму , його головні риси.

16. Античне мистецтво та сучасність
17. Походження терміну «середні століття» і хронологічна межа середньовіччя.
18. Естетичні принципи і форми романської і готичної архітектури
19. Скульптура готичному храму.
20. Сутність термінів «донжон», «неф», «апсида», «транsept», «барабан», «нервюра», «аркбутани», «контрфорси».

4.9. Схема нарахування балів, які отримують студенти

Приклад для заліку

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальне завдання						Сума	
Розділ 1			Розділ 2		Контрольна робота		ІНДЗ
T1	T2	T3	T4	T5			
10	10	10	10	10	10		100

T1, T2 ... T7 – теми розділів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73		
60-63	задовільно	
35-59	незадовільно	незараховано
1-34	незадовільно	незараховано

5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

5.1. Рекомендована література

Основна

1. Білецький П. О. Українське мистецтво другої половини XVII—XVIII століть. – К.: Мистецтво, 1981. – 159 с., іл. – (Нариси з історії укр. мистецтва).
2. Винкельман И.И. История искусства древности. Малые сочинения / Пер. с нем. и подгот. изд. И.Е.Бабанова. – СПб.: Алетейя, 2000.
3. Історія українського мистецтва: У 5-ти томах / гол. ред. Г. Скрипник; наук. ред. Т. Кара - Васильєва. – К.: НАН України; ІМФЕ ім. М.Г. Рильського, 14 2007
4. Нелюта А. М. Словник образотворчого мистецтва. – Харків, 1996. – С. 290.

5. Дем'яненко Н. Формування національної культури молоді в педагогічній спадщині В. М. Верховинця / Н. Дем'яненко. – Полтава : ТОВ «АСМІ», 2012. – 268 с.
6. Печерський В.В. Курс історії архітектури. Методичний посібник з дисципліни «Всесвітня історія архітектури» для студентів мистецтвознавчої спеціалізації вищих навчальних закладів. – К.: Видавництво Інституту проблем сучасного мистецтва, 2006.
7. Фартінг С. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення / С.Фартінг. – Харків: Віват, 2019. – 576 с.

Допоміжна

1. Асєєв Ю. Шедеври світової архітектури. – К., 1982
2. Тетяна Яблонська: Живопис. Графіка: Альбом / Авт.-упоряд. І.Бугаєнко. – К.: Мистецтво, 1991. – 176 с.: іл.
3. Українські мистці у світі: Матеріали до історії українського мистецтва ХХ ст. Авт.-упор. Г. Стельмашук. – Львів.: Априорі, 2013. – 520 с
4. Тимофієнко В. Нариси всесвітньої історії архітектури. – Т. 1. – Кн.. 1. – К.: КНУБА, 2000.
5. Постолова Н.В. Пластичні мистецтва: Посібник.– Херсон, 2006.– 63 с.

5.3. Інформаційні ресурси (перелік інформаційних ресурсів)

1. <https://sites.google.com/site/istoriamistectv97/> - історія мистецтв
2. <https://artarsenal.in.ua/uk/vystavka/chyste-mystetstvo/> - мистецький арсенал

6. ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Політика щодо академічної доброчесності формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», з урахуванням норм Положення «Про академічну свободу та академічну доброчесність в Центральнотериторіальному державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка» (затверджене вченою радою, протокол №2 від 30.09.2019; №10 від 07.02.2022).

Примітки:

1. Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом закладу вищої освіти і містить виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначає форми та засоби поточного і підсумкового контролю.

2. Розробляється викладачем. Робоча програма навчальної дисципліни розглядається на засіданні кафедри і затверджується завідувачем кафедри.

3. *Формат бланка – А4 (210´ 297 мм).*